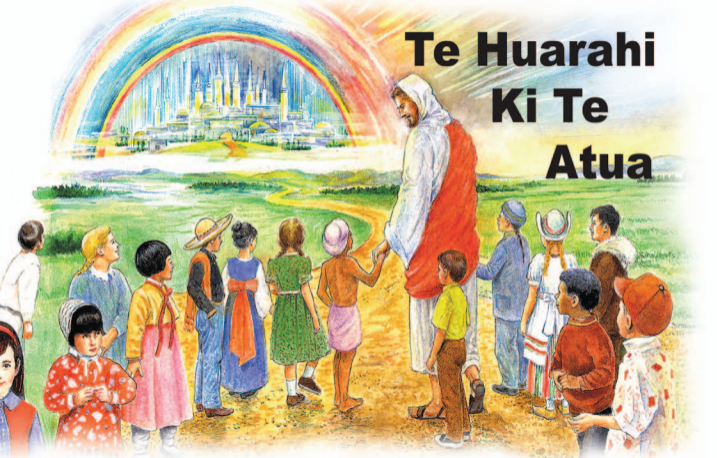

Te Huarahi Ki Te Atua

©2015 by World Missionary Press, Inc. Cover art, Edwin B. Wallace. Meryl Esenwein, art above and on pages 10, 12, 14, 16, 27, 29, 39, 41, 42, 44, 46, 47 and 48.

NA TE ATUA I MAHI TO TATOU AO ME NGA MEA ORA KATOA

1

He mea hanga na te Atua i te timatanga te rangi me te whenua. –Kenehi 1:1

Nana hoki nga mea katoa i hanga, nga mea i te rangi me nga mea i te whenua.... –Korohe 1:16

He manaakitanga koutou na Ihowa, na te kaihanga o te rangi, o te whenua. Ko nga rangi, he rangi no Ihowa; ko te whenua ia, he mea homai nana ki nga tama a te tangata. –Waiata 115:15, 16

He harakore te whenua, ite homai nga e te Atua ki te tangata. Tirohia tenei pukapuka kia kitea i aha.

NA TE ATUA TATOU I HANGA

Na ka mea te Atua, Kia hanga tatou i te tangata kia rite ki a tatou, hei to tatou ano te ahua: a kia waiho ko ratou hei rangatira mo nga ika o te moana... mo nga mea ngokingoki katoa ano hoki e ngokingoki ana i runga i te whenua.

—Kenehi 1:26

KA ORA TE HINENGARO O TE TANGATA

3

Na ka whakaahuatia te tangata e Ihowa, e te Atua, he puehu no te oneone, a whakahangia ana e ia ki roto ki ona pongaihu te manawa ora; a ka wairua ora te tangata. –Kenehi 2:7

Na ka mea a Ihowa, te Atua, E kore e pai kia noho te tangata ko ia anake; me hanga e ahau tetahi hoa pai mona. Na ka mea a Ihowa, te Atua, kia parangia a Arama e te moe, a moe ana ia: na tangohia ana e ia tetahi o ona rara, a whakatutakina atu ana te kikokiko hei whakakapi mo reira; na ka hanga a Ihowa, te Atua, i te rara i tangohia mai ra e ia i roto i a Arama hei wahine, a kawea ana e ia ki a Arama.

–Kenehi 2:18, 21, 22

Te whakatauki o te hinengaro ora, kei tetahi wahi atu tatou ake ake.

4

KIHAI A ARAMA RAUA KO IWA I WHAKARONGO KI TE ATUA

Kaua nei tatou e whakarongo ki te reo o Hatana.

**Na ka tango a Ihowa, te Atua, i te tangata, a whakano- 5
hoia ana e ia ki te kari o Erene, hei ngaki, hei tiaki hoki i
reira. Na ka ako a Ihowa, te Atua, ki te tangata, ka mea, E
pai ana kia kai noa atu koe i nga hua o nga rakau katoa o te
kari: ko te rakau ia o te matauranga ki te pai, ki te kino, kua
e kainga tetahi o ona hua; ko te ra e kai ai koe i tetahi o ona
hua, ka mate koe, mate rawa. –Kenehi 2:15-17**

**TE NAKAHI I KARANGATIA NOKI, TE REWERA ME HATANA,
I PATAPATAI KI TE RANGATIRATANGA O TE ATUA, KA TAHI
KA TEKA.**

**Na ko te meatanga a te nakahi ki te wahine, E kore korua e
mate rawa. A, i te kitenga o te wahine he pai te rakau ra hei
kai, he ahua reka ki te titiro atu, he rakau hoki e minaminatia
hei whakamohio, na ka tango ia i etahi o ona hua, ka kai, ka
hoatu hoki ki tana tahu i tona taha; a kai ana ia.**

–Kenehi 3:4, 6

6 KIHAI A ARAMA RAUA KO IWA I TUKUA KIA NOHO TONU I ROTO O TE KARI

Koia i tonoa atu ai ia e Ihowa, e te Atua, i te kari o Erene hei ngaki i te oneone i tangohia mai nei ia i reira... A whakanohoia... tetahi Kerupima, me tetahi hoari mura, ... hei tiaki i te huarahi ki te rakau o te ora.

—Kenehi 3:23, 24

I POURI TE RA MO NGA IWI KATOA I TE 7 HARANGA O ARAMA RAUA KO IWA

Na, ka rite ki te putanga mai o te hara ki te ao, he mea na te tangata kotahi, me te mate ano i runga i te hara; ka horapa te mate ki nga tangata katoa....
—Roma 5:12

He mea hei maharatanga

Nga tangata katoa i whanau me te ahua hara, ka mate a tetahi ra, no te mea, te mate i puta mai i te hara. (Tirohia ano Roma 5:12.)

8

TE TIKANGA A TE ATUA E

ORA AI TATOOU I TE HARA I

TONOA MAI TANA TAMA KOTAHI

A e whanau ia he tama, me hua e koe tona ingoa ko Ihu: no te mea mana e whakaora tona iwi i o ratou hara.

Te tomonga mai o te Tama a te Atua ki wae-nganui i te tangata, i whanau ia hei tangata.

—Matiu 1:21

Kei roto katoa hoki i a [Karaiti Ihu] ia te tino o te Atua e noho a tinana ana.

—Korohe 2:9

KO TE ATUA A IHU— HE AHUA TANGATA

9

I te timatanga te Kupu, i te Atua te Kupu, ko te Atua ano te Kupu. I whakakikokikotia te Kupu, a noho ana i a matou....

Hoani 1:1, 14

Na ka oti tenei katoa, katahi ka rite..., Na, ka hapu te wahina, ka whanau hoki he tama, a ka huaina e ratou tona ingoa ko Emanuera, ko tona whakamaoritanga tenei, Kei a tatou te Atua.

—Matiu 1:22, 23

Kua whanau nei hoki he tamaiti ma tatou, kua homai he tama ki a tatou; a ki runga ki tona pokohiwi te rangatiranga; na, ko te ingoa e huaina ki a ia ko Whakamiharo, ko Kaiwhakatakoto Whakaaro, ko te Atua Kaha Rawa, ko te Matua Mutungakore, ko te Rangatira o te Rongomau. —Ihaia 9:6

10 IHU KARAITI —

TO TATOU PATUNGA TAPU HARA KORE

...Kihai nei i matau ki te hara....

—2 Koriniti 5:21

Kihai nei ia i mea i te hara....

—1 Pita 2:22

Hore kau he patunga tapu
(koha) a te angata hei whaka
kore i o tatou hara.

**E kore hoki e tau ma nga
toto o nga puru, o nga koati e
whakakahore nga hara.**

—Nga Hiperu 10:4

**Ko Ihu te Reme a te Atua. ...Na, te Reme a te Atua, hei
waha atu i te hara o te ao!**

—Hoani 1:29

HOMAI ANA E IHU TONA ORANGA KIA ORA AI TATOU

11

Mea titi a Ihu ki te wahi e ripeka, no te mea i kino tetahi iwi ki a ia. Engari tana matenga, ko te tikanga a te Atua. Na Ihu ano i whakatakoto tona oranga, hei utu mo o taua hara. Ka mea a Ihu, **Ehara i te mea ma tetahi tangata ahau e whakamate [taku ora], engari maku ano ahau e tuku ki te mate. Kei ahau te tikanga mo te tuku atu, kei ahau ano te tikanga mo te whakaora....**

—Hoani 10:18

MEA UTU TAUA KI NGA TOTO O TE REME A TE ATUA

Kia mahara ehara nga mea pirau, te hiriwa, te koura, i te utu mo koutou, ... engari he toto utu nui me te mea no te reme kohakore, pokekore, ara no te Karaiti. —1 Pita 1:18, 19

Hore kau atu he patunga tapu e taea ai te whakakore te hara.

12 Na, i a tatou ka tika nei i ona toto, tera noa ake he whakaoranga mana i a tatou i te riri o te Atua.

E te Ariki mahara mai ki ahau,
kia tae koe ki tou
rangatiratanga.

—Roma 5:9

I whakapono
te tahae ki a
Ihu, ka ora
ia.

...He pono
taku e mea nei
ki a koe, Ko
aianei koe
noho ai ki ahau
ki Pararaiha.
—Ruka 23:43

Te tahae kore
e whakapono
ki a Ihu, i
mate ia.

... I a tatou ano e hara [turi ki te Atua] ana, ka mate a te Karaiti mo tatou.

—Roma 5:8

HE ORANGA TA TE HUNGA 13 WHAKAPONO KI TE TAMA A TE ATUA

**Koia ano te aroha o te Atua ki te ao,
homai ana e ia tana Tama kotahi, kia
kahore ai e ngaro te tangata e whaka-
pono ana ki a ia, engari kia whiwhi ai ki
te ora tonu. —Hoani 3:16**

**Nana nei tatou i whakaora mai i te kaha o te pouri, a
whakawhitia ake tatou e ia ki te rangatiratanga o tana
Tama aroha. Kei roto nei i a ia to tatou whakaoranga* i
runga i ona toto, ara te murunga o nga hara.**

—Korohe 1:13, 14

*Mea whakaora tatou, kua ea.

Na ka oho te anahera,
ka mea ki nga wahine,
Kei wehi korua: e matau
ana hoki ahau, e rapu
ana korua i a Ihu i ripe-
katia. Kahore ia i konei:
kua ara ke, kua pera me
tana i mea ai. Haere mai
kia kite i te wahi i takoto
ai te Ariki. —Matiu 28:5, 6

Ko ahau te Mea Ora; i mate hoki ahau i mua, na, e ora nei a ake tonu atu, kei ahau ano nga ki o te mate raua ko te reinga.

—Whakakitenga 1:18

...E ora ana ahau, ka ora ano koutou.

—Hoani 14:19

No te mea kua hinga te mate i te Karaiti, kei ia i a te ki o te mate, e kore ano tatou e wehi i te mate.

Ka whakawhirinaki ahau ki a koe i te wa e matakau ai ahau.

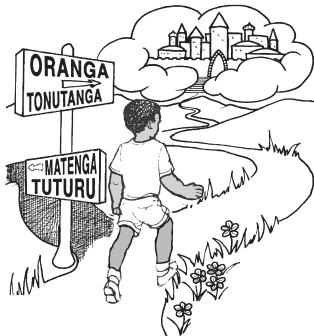
—Nga Waiata 56:3

KA ORA KOE IA IHU, KO IA NOKI TE KAI KARAKIA MOU

Ko tenei ia, e mau tonu ana ake ake, ... Na, e taea ano e ia te tino whakaora te hunga e na runga atu ana i a ia ki te Atua; e ora tonu ana hoki ia hei inoi mo ratou.

—Nga Hiperu 7:24, 25

KA WHAKAWHIWHIA TAU KI TE ORANGA TONUTANGA

Ko tehea ara tau e haere ana?

Ko Ihu Karaiti te ara o te oranga ki te Atua.

Te rewera (Hatana) te ara o te matenga TUTURU.

E tika ana te ara o te tamaiti nei, ki te oranga tonutanga.

KO TE HEA TAU ARA E WHAI AI KOE? 17

...Ma koutou e whiriwhiri i tenei ra ko wai ta koutou e mahi ai.... –Hohua 24:15

...Na reira manakohia te ora, kia ora ai koutou ko ou uri. –Tiuteronomi 30:19

KO IHU TE HUARAHĪ O TE ORANGA TONUTANGA

Kahore hoki he ora i tetahi atu: kahore hoki he ingoa ke atu i raro o te rangi kua homai ki nga tangata, e ora ai tatou. –Nga Mahi a nga Apotoro 4:12

Ko ahau, ko ahau nei ano, a Ihowa; kahore atu hoki he kaiwhakaora, ko ahau anake. –Ihaia 43:11

18 HE AHA TATOU I TOHU AI IA IHU, MENA TATOU E HIAHIA ANA KI TE ORANGA TONUTANGA?

1. *I haere mai te Karaiti.*

...I haere mai ahau kia whiwhi ai ratou ki te ora....

—Hoani 10:10

2. *I aroha te Karaiti kia tatou, i mate ia mo tatou.*

...Te Tama a te Atua, i aroha nei ki
ahau, i tuku nei i a ia moku.

—Karatia 2:20

I whakatangatatia a Ihu, he kikokiko,
he toto penei ia tatou nei, **kia ea ai tona**

**matenga hei whakakahore mo te rangatira o te mate, 19
ara mo te rewera; kia whakaputaina mai ai hoki e ia
ki waho te hunga i meinga e te wehi o te mate hei taure-
kareka i nga wa katoa i ora ai ratou.**

–Nga Hiperu 2:14, 15

3. Ko nga toto anahe o Ihu te rongoa mo o tatou hara.

**...Ko te toto hoki, na tona ora, te mea hei whakamarie.
–Rewitikuha 17:11**

**...E horoia ana ano o tatou hara katoa e nga toto o
tana Tama, o Ihu Karaiti. –1 Hoani 1:7**

**Kei roto nei i a ia to tatou whakaoranga i runga i ona
toto, ara te murunga o nga hara. –Korohe 1:14**

4. Ko Ihu te mea i ara mai i te matenga.

E matau ana hoki tatou, ka ara nei a te Karaiti i te hunga mate, heoi ano ona matenga; kahore he kingitanga o te mate ki a ia a mua tonu atu.

—Roma 6:9

I mate hoki ia mo te katoa, kia kua ai te hunga e ora ana e ora mo ratou ano a muri ake nei, engari mo tenei i mate nei mo ratou, a i ara ake ano.

—2 Koriniti 5:15

Ka mea a Ihu, ... E ora ana ahau, ka ora ano koutou.

—Hoani 14:19

5. *Kia uru mai ra ano te Wairua o Karaiti kia tatou, katahi ano tatou ka whakaarahia ki te oranga tonu. (Kia ora ai mo ake tonu.)*

...Karaiti i roto i a koutou, e tumanako atu ai ki te kororia. –Korohe 1:27

Ki te noho ia i roto i a koutou te Wairua o te kaiwhakaara o Ihu i te hunga mate, mana, ma te kaiwhakaara o Karaiti Ihu i roto i te hunga mate, e whakaora ake ano o koutou tinana mate ki tona Wairua e noho na i roto i a koutou. –Roma 8:11

**MOHIO TUTURU KEI ROTO IA KOE
TE WAIRUA O KARAITI E NOHO ANA**

...Ki te kahore ia te Wairua o te Karaiti i tetahi, ehara tenei i a ia [e hara ia na te Karaiti]. –Roma 8:9

ME PEHEA E KITEA AI E KOE TE ORANGA TONUTANGA

Whaia nga
whakaaturanga
mai o te
wharangi
rua tekau
ma wha.

He tamariki nei ano
ka mohiotia ki
ana hanga....

–Nga Whakatauki 20:11

Aroha Ihu ki ahau, i mohio ahau, na te Paipera i whakaatu
mai ki ahau.

AROHA IHU KI NGA TAMARIKI KATOA 23

Otira ka karangatia atu ratou e Ihu ki a ia, ka mea ia, Tukua nga tamariki nonohi kia haere mai ki ahau, kua hoki ratou e araia atu: no nga penei hoki te rangatiratanga o te Atua.

–Ruka 18:16

Waihoki kahore he ngakau o to koutou Matua i te rangi kia ngaro tetahi o enei mea nonohi [kia takakino, ngaro mo ake tonu].

–Matiu 18:14

Ahakoia ko wai koe, kei hea koe e noho ana, i aroha a Ihu kia koe, i mate ia mou. E hiahia ana a Ihu ki tou aroha noki. Whakamohiotia kia Ihu to aroha, whakarongo hoki ki ai a.

Ki te aroha koutou ki ahau, kia mau ki aku ture.

–Hoani 14:15

24 ME PEHEA E KITEA AI E KOE TE ARA KI TE ATUA

1. Me whakaae koe, he tangata hara koe. (Hore kau koe i whakarongo ki te Atua.)

Kua hara katoa hoki, a kahore e taea e ratou te kororia o te Atua. –Roma 3:23

2. Haere mai ki te Atua, ma roto ia Ihu Karaiti.

Kotahi tonu te Atua, kotahi te takawaenga o te Atua, o nga tangata, ko ia ano he tangata, ara ko Karaiti Ihu.

–1 Timoti 2:5

Na, e taea ano e ia [Ihu] te tino whakaora te hunga e na runga atu ana i a ia ki te Atua.... –Nga Hiperu 7:25

Ka mea a Ihu, ...A ki te haere mai tetahi ki ahau, e kore rawa e panga e ahau ki waho.

–Hoani 6:37

3. *Ripeneta io hara.*

(Te whakamaramatanga o te ripeneta, he pouri, me mutu te hara.)

No reira, Ripeneta, a tahuri mai ano koutou, kia murua ai o koutou hara....
—Nga Mahi a nga Apotoro 3:19

Kahore he whakaroa o te Ariki ki tana kupu whakaari, kahore e rite ki ta etahi e ki nei he whakaroa; engari e manawanui ana ki a tatou, kahore ona whakaaro mo te tangata kia ngaro; engari kia tae katoa ki te ripeneta.
—2 Pita 3:9

4. *Whakina o hara kia Ihu.*

(Te whakamarama o te whaki, ko tenei, me kauhau, me whakaae.)

Ki te whaki tatou i o tatou hara, e pono ana ia, e tika ana, a ka murua e ia o tatou hara....

—1 Hoani 1:9

26 Tuhia ki nga kapa i raro te rarangi 1 Hoani 1:9 kei runga inga ringaringa karakia o te wharangi rua tekau ma rima.

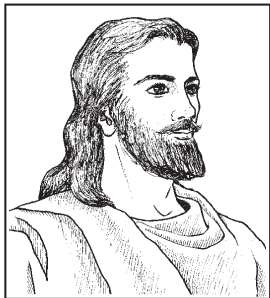
5. *Whakarerea o hara.*

(Te whakamaramatanga o whakarerea, ka nui, heoi noa.)

Ko te tangata e hipoki ana i ona he, e kore tana e kake; ko te tangata ia e whaki ana, a e whakarere ana, ka tohungia.

—Nga Whakatauki 28:13

Whakarerea te kino, mahia te pai.... —Nga Waiata 37:27

Na te aroha noa hoki koutou i whakaorangia ai i runga i te whakapono....: he mea homai noa na te Atua.
—Epeha 2:8

6. Whakapono kia Ihu 27 Karaiti.

Ara ki te whakaae tou mangai ko Ihu te Ariki, a ki te whakapono tou ngakau na te Atua ia i whakaara ake i te hunga mate, e ora koe.

—Roma 10:9

... Me whakapono ki te Ariki, ki a Ihu Karaiti, ka ora ai koe, koutou tahi ko tou whare.

—Nga Mahi a nga Apotoro 16:31

28 7. *Tangohia a Ihu Karaiti, ki roto i to ngakau, me to oranga.* Mau anahe e whakapuare te kuaha o to ngakau, ka ki atu ai ki a Ihu kia hou mai.

Ka mea a Ihu, **Na, tenei ahau te tu nei i te tatau, te patukituki nei: ki te whakarongo tetahi ki toku reo, a ka uaki i te tatau, ka tomo atu ahau ki a ia, hei hoa kai mona, ko ia hoki hei hoa kai moku.**

—Whakakitenga 3:20

Tena ko te hunga i manako ki a ia i tukua e ia ki a ratou nga tikanga e meinga ai ratou hei tamariki ma te Atua, ara ki te hunga e whakapono ana ki tona ingoa.

—Hoani 1:12

Mena, hore kau ano koe i karakia i mua atu, e hiahia kai awahi ana koe mo te karakia, kei raro te karakia, hei kaiarahi mou:

Kia Ihu Karaiti,

Taikiha mo to matenga i runga ite ripeka, hei whakakore i aku hara. E pouri ana ahau, mo nga mea he, i mahia e ahau. E inoi atu ana ahau kia koe, kia hou mai ki taku ngakau noho ai mo ake tonu atu. E whakapono ana ahau, ka oti ia koe taku ngakau te whakahou. Ka tango ahau ia koe, hei kaiwhakaora hei Ariki moku.

I roto i te ingoa o Ihu. Amine.

30 I NA, KEI ROTO IHU I TO NGAKAU KUA WHIWHI KOE KI TE ORANGA TONUTANGA

...Ara kua homai e te Atua ki a tatou te ora tonu; kei roto ano i tana Tama tenei ora. Ko te tangata kei a ia te Tama, kei a ia ano te ora....
-1 Hoani 5:11, 12

...Ko te tangata e rongo ana ki taku korero, e whakapono ana hoki ki toku kaitono mai, he ora tonu tona; e kore ano ia e riro ki te whakawa, engari kua whiti i te mate ki te ora. -Hoani 5:24

Ina mate to tinana Kei mua koe ite Ariki (2 Koriniti 5:8).

...Karaiti i roto i a koutou, e tumanako atu ai ki te kororia.
-Korohe 1:27

Mena ka inoi koe kia Ihu kia murua o hara, ka mutu e whakapono ana koe kia Ihu Karaiti hei kaiwhakaora mou, tuhia to ingoa ki raro:

Tirohia nga rarangi o te Paipera (te kupu a te Atua) i nga ra katoa, ka kuhu ai ki to ngakau, whakaakona nga rarangi e pai ana koe, hei awahi i a koe. (He tini kei roto o tenei pukapuka iti.)

No te ha o te Atua nga karai-piture katoa, he pai hoki hei whakaako, hei riri i te he, hei whakatikatika, hei whakaako ki te tika.

-2 Timoti 3:16

KORERO KIA IHU, I ROTO O NGA KARAKIA, I NGA WA KATOA

Taikiha atu kia Ihu mo nga mea papai katoa i roto o te oranga tonutanga. **Whakawhetai** ki ai a, mo nga mea kua oti i ai a mou, me te whakaoranga o to hinegaro. **Karakia mo nga mea e hiahia ana koe.** Karakia i roto o te ingoa o Ihu.

...Na ki te inoia e tatou tetahi mea i a ia, tana i pai ai, ka whakarongo mai ia ki a tatou. -1 Hoani 5:14

...Me inoi ano koutou tetahi mo tetahi.... -Hemi 5:16

...Me inoi hoki mo te hunga e whakawhiu ana i a koutou, e whakatoi ana i a koutou. -Matiu 5:44

TE KARAKIA I TOHUTOHUNGIA E IHU KI ANA AKONGA

33

(Te akonga he tangata whai ia Ihu.)

I ki a Ihu ki ana akonga, me penei te karakia:

E to matou Matua i te rangi, Kia tapu tou ingoa. Kia tae mai tou rangatiratanga. Kia meatia tau e pai ai ki runga ki te whenua, kia rite ano ki to te rangi. Homai ki a matou aianeia he taro ma matou mo tenei ra. Murua o matou hara, me matou hoki e muru nei i o te hunga e hara ana ki a matou. Aua hoki matou e kawea kia whakawaia; engari whakaorangia matou i te kino. Nou hoki te rangatiratanga, te kaha, me te kororia, ake, ake. Amine. —Matiu 6:9-13

Whakaako tia tenei karakia. Rongona nui tia, te karakia a nga whakapono, ia ratou e karakia katoa ana.

**34   TEKAU NGA TURE A TE ATUA,
                 HEI TOHUTOHU IA TATOU
                 KI TE ORANGA TONUTANGA**

(Ekoruhe 20)

Nga ture tuatahi e wha, ko to tatou aroha ki te Atua

- 1. Aua etahi atua ke atu mou ki mua i ahau.**
- 2. Kei hanga koe i te whakapakoko mou, i tetahi ritenga ranei o nga mea...: Kei koropiko koe ki ena mea, kei mahi ranei ki ena mea.**
- 3. Kei whakahuatia noatia e koe te ingoa o Ihowa, o tou Atua.**
- 4. Kia mahara ki te ra hapati, kia whakatapua.**

***Nga ture whakamutunga e ono, ko to tatou aroha ki
te tangata***

35

5. Whakahonoretia tou papa me tou whaea.

6. Kaua e patu.

7. Kaua e puremu. (Kaua e purema ke ki te wahine, tane ranei a te tahi atu.)

8. Kaua e tahae.

9. Kaua e whakapae teka ki tou hoa.

10. Kaua e hiahia ki...tetahi mea ranei a tou hoa.

**KA WHAKAUTU TE ATUA I A TATOU KARAKIA,
INA WHAKARONGO TATOU KI A IA**

**A, ko te mea e inoia ana e tatou, ka homai e ia ki a tatou,
no te mea e pupuri ana tatou i ana ture, e mea ana hoki i
nga mea e ahuaireka ana ki tana titiro.**

–1 Hoani 3:22

36 NGA TURE HIRAHIRA E RUA

Aroha ki te Atua

1. Ka mea a Ihu ki a ia, Kia whakapaua tou ngakau, tou wairua, tou hinengaro, ki te aroha ki te Ariki, ki tou Atua. Ko te tuatahi tenei, ko te kupu nui.

—Matiu 22:37, 38

Aroha ki te Tangata

2. He rite ano te tuarua ki tenei, Kia aroha koe ki tou hoa tata, ano ko koe.

—Matiu 22:39

Nga ture tekau katoa (wharangi 34-35) kei roto o nga ture hirahira e rua.

KO TE AROHA TE MEA HIRAHIRA 37 O NGA MEA KATO

Te Upoko o te Aroha whakahirahira

(1 Koriniti 13:1-8, 13)

¹Ahakoia korero noa ahau i nga reo o nga tangata, o nga anahera, ki te kahore oku aroha, ka rite ahau ki te parahi tangi, ki te himipora tatangi. ²Ahakoia kei ahau te mahi poropiti, a kitea ana e ahau nga mea ngaro katoa, me te matauranga katoa; ahakoia kei ahau katoa te whakapono, e taea ai te whakaneke i nga maunga, ki te kahore oku aroha, ehara rawa ahau. ³Ahakoia ka hoatu e ahau aku taonga katoa hei whangai i te hunga rawakore, ahakoia ka tukua e ahau toku tinana kia tahuna, ki te kahore oku aroha, kahore rawa he pai ki ahau. ⁴He manawanui te aroha, a he atawhai; e kore te aroha e hae; e kore te aroha e whakaii, e kore e

38 whakapehapeha, ⁵kahore ona tikanga whanoke, e kore e whai ki ana ake, e kore e riri wawe, e kore e whakairi kino; ⁶e kore e hari ki te he, engari ka hari tahi me te pono; ⁷e whakamanawanui ana ki nga mea katoa, e whakapono ana ki nga mea katoa, e tumanako ana ki nga mea katoa, e whakaririka kau ana ki nga mea katoa. ⁸E kore rawa te aroha e taka: na, ahakoa mahi poropiti, e memeha; ahakoa reo ke, e mutu; ahakoa matauranga, e memeha.

¹³Na, tenei te mau nei te whakapono, te tumanako, te aroha, enei e toru; ko te mea nui rawa ia o enei ko te aroha.

KO TE ATUA TE AROHA

...He aroha te Atua, ko te tangata hoki e noho ana i runga i te aroha e noho ana i roto i te Atua, me te Atua ano hoki i roto i a ia.

—1 Hoani 4:16

TA IHU HIAHIA, KO KOE TE KAIWHAKAATU KI ETAHI ATU

39

(i te kainga, i te kura, i te
whare karakia, i nga wahi
katoa)

Ka mea a Ihu, **Haere ki
tou whare, ki ou whanau-
nga, ka korero ki a ratou
i nga mea nui i meinga e
te Ariki ki a koe, i tana
atawhaitanga hoki i a
koe.**

—Maka 5:19

40 ME PEHEA KOE E MOHIO AI KI TE TAMA WHAKAPONO A TE ATUA

Ina, ma o ratou hua ka mohiotia ai ratou e koutou.

–Matiu 7:20

**Ko te hua ia o te Wairua, he aroha, he hari, he rangimarie,
he manawanui, he ngawari, he ngakau pai, he whakapono.**

–Karatia 5:22

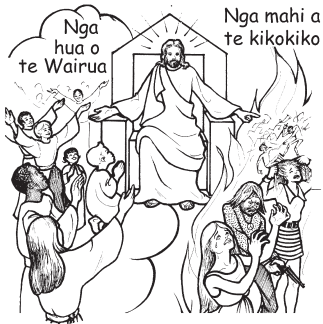
**Ki te whakarerea noatia iho hoki e koutou nga he o te
tangata, ka whakarerea noatia iho ano o koutou e to koutou
Matua i te rangi.**

–Matiu 6:14

E WHITU MEA MAUAHARA TE ATUA

**Ko te kanohi whakakake, ko te arero teka, ko nga ringa
whakaheke i te toto harakore; he ngakau e whakatakoto ana i
nga whakaaro kikino, he waewae e hohoro ana te rere ki te
hianga; he kaiwhakaatu teka e korero teka ana, ko te tangata
hoki e rui ana i te ngangare ki waenganui i nga tuakana, i nga
teina.**

–Nga Whakatauki 6:17-19

NGA MAHI A TE KIKOKIKO: 41

...Ara he moe tahae, he poke,
...he karakia whakapakoko, he
makutu, he pakanga, ...he wawa-
hi, he wehewehe, ...he hao, he
haurangi, he kakai, ...e kore e
whiwhi ki te rangatiratanga o te
Atua.

—Karatia 5:19-21

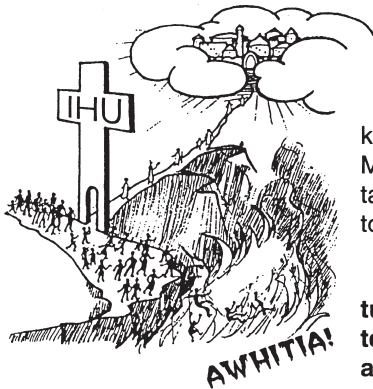
...Te hunga ranei e mea ana i
te tane hei wahine, nga tangata
tahae, nga tangata apo....

—1 Koriniti 6:9, 10

TUKUA IHU, KIA WHAKAKI IA KOE KI TONA WAIRUA, KIA MA AI KOE

He pera hoki etahi o koutou i mua; otira kua horoia koutou,
kua whakatapua... o Ihu Karaiti, he meatanga na te Wairua o to
tatou Atua.

—1 Koriniti 6:11

(Tirohia Ruka 16:19-26.)

Mohio tuturu koe, e whakaaro ana koe kia Ihu Karaiti. Maana koe e whakahou, ki tana pukapuka o te oranga tonutanga.

A, ki te kitea tetahi kihai i tuhituhia ki te pukapuka o te ora, i panga ia ki te roto ahi. —Whakakitenga 20:15

KO IHU ANAHE TE HUARAHI KI TE ATUA

43

...Ara kua homai e te Atua ki a tatou te ora tonu; kei roto ano i tana Tama tenei ora. –1 Hoani 5:11

Ko nga utu hoki o te hara he mate; ko ta te Atua ia i homai ai he ora tonu, i roto i a Karaiti Ihu, i to tatou Ariki. –Roma 6:23

Ko ia e whakapono ana ki te Tama, he ora tonu tona: ko ia e kore e whakapono ki te Tama, e kore e kite i te ora; engari ka mau tonu te riri a te Atua ki a ia. –Hoani 3:36

Ka mea a Ihu ki a ia, Ko ahau te huarahi, te pono, te ora: e kore rawa tetahi tangata e haere ake ki te Matua, ki te kahore ahau. –Hoani 14:6

44 HE KAINGA TUTURU TE RUNGARAWA

I nga moemoea a Hoani i roto o te Whakakitenga 21, i kite ia i te rungarawa hou, me te whenua hou.

Ka murua hoki e ia nga roimata katoa i o ratou kanoahi; a kore ake he mate; kahore hoki he aue, kahore he tangi, kahore he mamae, i nga wa i muri nei: kua pahemo atu hoki nga mea o mua. A ka korero mai tera e noho ra i runga i te torona, Na, ka hanga houtia e ahau nga mea katoa.... –Whakakitenga 21:4, 5

...He koura parakore ano hoki te pa, rite tonu ki te karaihe marama. Ko nga turanga o te taiepa o te pa he mea whakapaipai ki nga kohatu utu nui katoa....

–Whakakitenga 21:18, 19

KO HAERE IHU, KI TE WHAKARERI MAI, 45 I TE KAINGA MO NGA MEA KATOAA E WHAKAPONO ANA KI AIA

Kei pouri o koutou ngakau: e whakapono ana koutou ki te Atua, whakapono hoki ki ahau. He maha nga nohoanga i roto i te whare o toku Matua: me he kahore, kua korerotia e ahau ki a koutou. Ka haere hoki ahau ki te mea i tetahi wahi hei tukunga ake mo koutou. A ki te haere ahau ki te mea wahi hei tukunga ake mo koutou, ka haere mai ano ahau, a ka tango i a koutou ki ahau; kia noho ai hoki koutou ki te wahi e noho ai ahau.

—Hoani 14:1-3

KOREROTIA TENEI RONGO PAI KI ETAHI ATU

Ka mea a Ihu, Haere koutou ki te ao katoa, kauwhautia te rongopai ki nga tangata katoa.

—Maka 16:15

...Ka hopu wairua ano te tangata whakaaro tika.

—Nga Whakatauki 11:30

NGA KUPU WHAKAHIRAHIRA A TE ATUA KI ANA TAMARIKI

... E kore ahau e whakarere i a koe, e kore ano hoki e mawehe i a koe. —Nga Hiperu 13:5

Ka korerotia iho hoki koe e ia ki ana anahera kia tiakina koe i ou ara katoa. —Nga Waiata 91:11

... Na, ko ahau tena hei hoa mo koutou i nga ra katoa, a te mutunga ra ano o te ao.

—Matiu 28:20

Kaua e wehi ki nga mamae meake nei pa ki a koe.... Kia pono koe a mate noa, a maku e hoatu ki a koe te karauna o te ora. —Whakakitenga 2:10

Karanga ki ahau, a ka whakahoki kupu ahau ki a koe.... —Heremaia 33:3

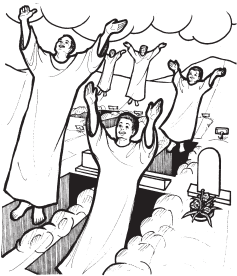

Ka whakaara tia te hunga mate katoa.

... Meake puta te wa, e rongō ai i tona reo nga tangata katoa i roto i nga urupa, a ka puta; ko nga kaimahi i te pai ki te aranga o te ora; ko nga kaimahi i te kino ki te aranga o te whakawa.

—Hoani 5:28, 29

Ka ara mai, te hunga mate, i roto i te Karaiti, i te tuatahi.

Ko reira tatou, te hunga kua mahue ki te ora, kahakina ngatahitia atu ai me ratou i runga i nga kapua, ki te whakatau ki te Ariki i te rangi: na ka noho tonu tatou ki te Ariki.

—1 Teharonika 4:17

Kia tupato, kia mataara, me te inoi ano: kahore hoki koutou e matau ki te wa, ko a hea ranei.

—Maka 13:33

48 ME PEHEA TE HOKINGA MAI O IHU?

Tenei ia te haere mai nei me nga kapua, e kite hoki i a ia nga kanohi katoa....

—Whakakitenga 1:7

Kia tupato inga karaiti teka me nga poropiti teka. Ki te mea tetahi ki a koutou i reira, Na, tenei a te Karaiti; na, tera; aua e whakaponohia. Na, ahakoa mea ratou ki a koutou, Na, kei te koraha ia; aua e haere atu: Na, kei nga ruma o roto rawa; aua e whakaponohia. —Matiu 24:23, 26

KA TERE TE HOKI MAI A IHU I NGA KAPUA O TE RUNGARAWA

...Nga iwi katoa o te whenua tangi ai, a e kite ratou i te Tama a te tangata e haere mai ana i runga i nga kapua o te rangi me te kaha, me te kororia nui. —Matiu 24:30

TE HIMENE A TE KAIARAHĪ HIPI

(Waiata 23)

¹Ko Ihowa toku hepara; e kore ahau e hapa. ²Ko ia hei mea kia takoto ahau ki nga wahi tarutaru hou: e arahi ana ia i ahau ki te taha o nga wai ata rere. ³Ko ia hei whakahoki ake i toku wairua: e arahi ana ia i ahau i nga ara o te tika, he whakaaro ki tona ingoa.

⁴Ae, ahakoa haere ahau i te awaawa o te atarangi o te mate, kahore he kino e wehi ai ahau: no te mea kei toku taha koe; ko tau rakau, ko tau tokotoko, ko ena hei oranga ngakau moku. ⁵E taka ana e koe he tepu ki toku aroaro i te tirohanga a oku hoariri, e whakawahia ana e koe toku matenga ki te hinu, purena tonu taku kapu.

⁶He pono e aru i ahau te pai me te atawhai i nga ra katoa e ora ai ahau, a ka noho ahau ki te whare o Ihowa ake tonu atu.

Scripture taken from the New Zealand Maori Bible, published by the Bible Society in New Zealand. Used by permission.

Published in numerous languages as God supplies funds in answer to prayer. If you would like more copies for prayerful distribution, write in English. Specify which language(s) you need and how many booklets.
World Missionary Press, PO Box 120, New Paris, IN 46553-0120 USA

Kore Utu—Kaua e hokono

www.wmpress.org

12-19

Read booklets online or by App
www.wmp-readonline.org

2237 Maori WTG

